

ÎNCHEIERE

28 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Guțu Oleg,
în cauza civilă la cererea înaintată de BC „ProCredit Bank” SA către Mihailov Dumitru, Guțu Oleg și Simon Iurie cu privire la încasarea soldului creditului rămas, a dobânzilor, penalităților, deposedarea de bunuri și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 20 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de BC „ProCredit Bank” SA, fiind casată hotărârea din 30 septembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în partea pretenției de încasare a penalității, fiind pronunțată în această parte o nouă hotărâre și fiind majorată suma taxei de stat, în rest hotărârea și hotărârea suplimentară au fost menținute,

c o n s t a ț ă:

La 04 februarie 2019, BC „ProCredit Bank” SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Mihailov Dumitru, Guțu Oleg și Simon Iurie cu privire la încasarea în mod solidar a soldului creditului rămas, a dobânzilor, penalităților, deposedarea de bunuri și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că, conform contractului de credit nr. 90163678/37026753 din 09 iulie 2014, BC „ProCredit Bank” SA i-a acordat lui Mihailov Dumitru un credit în mărime de 200 000 lei pe un termen de 36 luni.

La 09 iulie 2014, între BC „ProCredit Bank” SA și Guțu Oleg a fost încheiat contractul de fidejusiune nr. 90163678/37026753, în conformitate cu care, Guțu Oleg a garantat executarea corespunzătoare a obligațiilor asumate de Mihailov Dumitru prin contractul de credit nr. 90163678/37026753 din 09 iulie 2014.

Tot la 09 iulie 2014, între BC „ProCredit Bank” SA și Simion Iurie a fost încheiat contractul de fidejusiune nr. 90163678/37026753, în conformitate cu care, Simion Iurie a garantat executarea corespunzătoare a obligațiilor asumate de Mihailov Dumitru prin contractul de credit nr. 90163678/37026753 din 09 iulie 2014.

Executarea corespunzătoare a obligațiilor asumate de Mihailov Dumitru prin contractul de credit nr. 90163678/37026753 din 09 iulie 2014, a fost asigurată și prin

gaj, conform contractului de gaj nr. 90163678/37026753 din 09 iulie 2014, încheiat între BC „ProCredit Bank” SA și Mihailov Dumitru, în conformitate cu care, a fost asigurat cu următoarele garanții: pres, marca M8-MKI, evaluat de părți la prețul de gaj în sumă de 78 000 lei; complet pentru filtrarea uleiului, marca M8 KFM, evaluat de părți la prețul de gaj în suma de 55 250 lei; utilaj pentru rafinarea uleiului, evaluat de părți la prețul de gaj în sumă de 45 500 lei; moară, pentru producerea făinii de porumb și decojitor, evaluată de părți la prețul de gaj în sumă de 32 500 lei.

Potrivit reclamantei, bunurile menționate constituie obiectul gajului, evaluat de către părți la prețul de gaj în sumă de 211 250 lei, conform contractului de gaj al bunurilor mobile nr. 90163678/37026753 din 09 iulie 2014, înregistrat de către Biroul notarului Reșetnicov Ala, la 09 iulie 2014, cu nr. 228136/49/8611.

Astfel, în conformitate cu prevederile art. 8.1. al contractului de credit nr. 90163678/37026753 din 09 iulie 2014, debitorii, s-au obligat să ramburseze creditul lunar conform graficului stabilit prin Anexa nr. 1 la contractul de credit nr. 90163678/37026753 din 09 iulie 2014, cu toate acestea, debitorii nu au respectat graficul de rambursare, fapt manifestat prin devieri de la prevederile contractului de credit în ceea ce privește termenele de achitare a ratelor lunare. Ultima plată în contul stingerii datoriei a fost efectuată de către debitori la 17 decembrie 2018.

Respectiv, în scopul soluționării pe cale amiabilă a litigiului, reclamanta s-a adresat către părți cu mai multe apeluri telefonice și notificări, printre care, notificarea nr.55-478 din 11 septembrie 2015, notificarea nr.5902-10 din 21 iunie 2016, notificările nr. 52450, 52451, 52451 din 08 august 2017, notificarea nr. 50990 din 09 iunie 2017 și notificarea din 28 septembrie 2018, prin care debitorii au fost informați privind încălcarea prevederilor contractuale, manifestată prin neachitarea în termen a plăților lunare, și a fost solicitată rambursarea integrală a creditului, în termen de 15 zile din momentul primirii notificării. Notificările au fost recepționate, însă, cu toate acțiunile întreprinse, părții nu și-au onorat obligațiile asumate față de BC „Pro Credit Bank” SA.

În scopul soluționării litigiului pe cale amiabilă, de nenumărate ori creditorul BC „Procredit Bank” SA a acordat părților Mihailov Dumitru și Simion Iurie șansa să închidă datoria, fără adresare cu cerere de chemare în judecată. Confirmare a acestui fapt sunt angajamentele unilaterale ale părților Mihailov Dumitru și Simion Iurie din 22 decembrie 2018, din 23 ianuarie 2018 și din 27 februarie 2018 care, în ultimă instanță, au fost ignorate de către părți, ceea ce încă odată servește drept dovadă a faptului că aceștia nu au acționat cu bună-credință pe parcursul încercărilor de a soluționa litigiul în mod amiabil.

De asemenea, în conformitate cu prevederile art. 67 al Legii cu privire la gaj, au înregistrat în registrul gajurilor bunurilor mobile preavizul nr. 55-580 din 07 octombrie 2015 privind exercitarea dreptului de gaj. Despre înregistrarea preavizului și cerințelor privind transmiterea benevolă în posesie a bunurilor gajate, debitorul gajist a fost notificat la 02 noiembrie 2015, ulterior prin scrisoarea 8793 din 02 septembrie 2016 și scrisoarea nr.16190/1 din 08 noiembrie 2018, recepționată personal de părțile Mihailov Dumitru la 09 noiembrie 2018.

Părțile Mihailov Dumitru, Guțu Oleg Vladimir și Simon Iurie au fost notificați și despre faptul că conform pct. 6.1. al Contractului de credit, în cazul neachitării în termen a plăților lunare conform graficului de achitări, BC ”ProCredit Bank” SA va calcula o penalitate în mărime de 0,50 (zero, 50)% din suma neachitată pentru fiecare

zi de întârziere, până la achitarea efectivă a plăților. Astfel, la situația din 22 ianuarie 2019, suma datoriilor acumulate de către părți conform contractului de credit nr. 90163678/37026753 din 09 iulie 2014, constituia suma de 530 660,41 lei, inclusiv: -141105,14 lei - soldul creditului rămas; -139 054,91 lei - dobânda neplătită aferentă creditului; - 250 500,36 lei - penalitatea calculată conform prevederilor Contractului de credit pentru 180 zile.

Reieșind din cele expuse, BC „ProCredit Bank” SA a solicitat admiterea acțiunii, încasarea silită și în mod solidar de la Mihailov Dumitru, Guțu Oleg, Simon Iurie în beneficiul BC „ProCredit Bank” SA a datoriei acumulate conform contractului de credit nr. 90163678/37026753 din 09 iulie 2014, în mărime 530 660,41 lei; încasarea silită și în mod solidar de la Mihailov Dumitru, Guțu Oleg, Simon Iurie în beneficiul BC „ProCredit Bank” SA a taxei de stat în mărime de 15 919,81 lei; deposedarea și transmiterea silită de la părțile Mihailov Dumitru în posesia BC „ProCredit Bank” SA, pentru a fi vândute de sine stătător în vederea achitării datoriilor acumulate conform contractului de credit, a următoarelor bunuri gajate: pres, marca M8-MKI; complet pentru filtrarea uleiului, marca M8 KFM; utilaj pentru rafinarea uleiului; moară, pentru producerea făinei de porumb și decojitor; încasarea silită de la Mihailov Dumitru, în beneficiul BC „ProCredit Bank” SA a taxei de stat în mărime de 1 056,25 lei.

Prin hotărârea din 30 septembrie 2019 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru, acțiunea a fost admisă parțial și s-a încasat în mod solidar de la Mihailov Dumitru, Guțu Oleg și de la Simon Iurie, în beneficiul BC „ProCredit Bank” SA, cu titlu de credit nerambursat - suma de 141 105,14 lei, cu titlu de dobândă - suma de 139 054,91 lei și cheltuielile de judecată, compuse din taxă de stat, plătită de reclamant la depunerea acțiunii, în sumă de 8404,80 lei, precum și din cheltuieli de judecare a cauzei, suportate de reclamant pentru citarea în proces, în sumă de 557,00 lei, iar în total s-a încasat suma de 289 121,85 lei. S-a transmis silit de la Mihailov Dumitru, în posesia BC „ProCredit Bank” SA, pentru a fi vândute de sine stătător, în vederea achitării datoriilor conform contractului de credit nr. 90163678/37026753 din 09 iulie 2014, următoarele bunuri, menționate în contractul de gaj nr. 90163678/37026753 din 09 iulie 2014: Pres marca M8-MKI; Complet pentru filtrarea uleiului, marca M8 KFM; Utilaj pentru rafinarea uleiului; Moară pentru producerea făinii de porumb și decojitor. Pretențiile reclamantului cu privire la încasarea penalității în sumă de 250 500,36 lei s-au respins ca fiind neîntemeiate.

La 11 noiembrie 2019, Judecătoria Chișinău, sediul Centru a emis, din oficiu, o hotărâre suplimentară prin care s-a încasat de la Mihailov Dumitru în beneficiul BC „ProCredit Bank” SA, cu titlu de cheltuieli de judecată, compuse din taxa de stat, plătită de reclamant la depunerea acțiunii, suma de 1056,25 lei.

Prin decizia din 20 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de BC „ProCredit Bank” SA, fiind casată hotărârea din 30 septembrie 2019 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru, în partea pretenției de încasare a penalității, fiind pronunțată în această parte o nouă hotărâre prin care s-a admis parțial cererea BC „ProCredit Bank” SA privind încasarea penalității; s-a încasat în mod solidar de la Mihailov Dumitru, Guțu Oleg și Simon Iurie în beneficiul BC „ProCredit Bank” SA suma de 100 000 (una sută mii) lei cu titlu de penalitate; s-a majorat suma încasată cu titlu de taxă de stat de la 8404,80 lei până la 11405 (unsprezece mii patru sute cinci) lei; în rest cererea s-a respins, iar hotărârea de bază și hotărârea

suplimentară au fost menținute. S-au încasat în mod solidar de la Mihailov Dumitru, Guțu Oleg și Simon Iurie în beneficiul BC „ProCredit Bank” SA cheltuielile, legate de achitarea taxei de stat în instanța de apel, proporțional pretențiilor admise, în sumă de 2250 (două mii două sute cincizeci) lei.

Pentru a decide astfel instanța de apel, ținând cont de faptul că hotărârea a fost contestată doar în partea respingerii de către prima instanță a capătului de cerere cu privire la încasarea penalității, s-a expus doar în această parte.

Astfel, instanța de apel a menționat că prevederile Legii nr. 256 din 09 decembrie 2011 privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatori nu pot fi aplicate pentru soluționarea litigiului de drept apărut, or potrivit art. 2 alin. (2) al Legii menționate, aceasta se aplică la contractele încheiate între un comerciant și un consumator, indiferent de forma acestor contracte (verbală, scrisă), precum și la completarea fișelor de comandă sau a bonurilor de livrare, a biletelor, a tichetelor și altora asemenea care conțin clauze contractuale standard. Noțiunea de comerciant se conține în art. 3 din Legea menționată, și se definește ca - orice persoană fizică sau juridică (vânzător sau furnizor de mărfuri, prestator de servicii), indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, care, în cadrul contractelor reglementate de prezenta lege, acționează în scopuri legate de activitatea sa de întreprinzător sau de activitatea sa profesională. Astfel, Colegiul civil a considerat drept eronată și pripită concluzia instanței de fond privind respingerea pretenției de încasare a penalității, însă, mărimea procentului în baza căruia s-a calculat suma penalității în cuantum de 250500,36 lei, potrivit instanței de apel, este disproporționat de mare în raport cu obiectul contractului de credit în mărime de 200 000 lei.

La 27 ianuarie 2021, Guțu Oleg a contestat cu recurs decizia din 20 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a invocat faptul că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, a apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii. Suplimentar s-a indicat faptul că instanța de apel urma să verifice din oficiu legalitatea hotărârii primei instanțe.

Astfel, recurentul a solicitat admiterea cererii de recurs, casarea deciziei din 20 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 30 septembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, în partea pretențiilor formulate față de Guțu Oleg, cu pronunțarea în această parte a unei noi decizii de respingere integrală a acestor pretenții.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele pricinii și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Guțu Oleg este neîntemeiat și urmează a fi declarat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului este de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Alineatul (2) al aceluiași articol prevede că termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit materialelor cauzei, decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 20 octombrie 2020 și expediată participanților la proces la 19 noiembrie 2020 (f.d.

155, 156), însă la materialele cauzei nu se regădesc înscrisuri care să certifice momentul recepționării acestora de către recurent. Astfel, având în vedere faptul că recursul declarat împotriva deciziei din 20 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost înregistrat la 27 ianuarie 2021, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, acesta se consideră declarat în termen.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurent nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel. În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurentului, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestuia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de Guțu Oleg.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), c) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Guțu Oleg.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Svetlana Filincova,

Judecătorii

Galina Stratulat,

Iurie Bejenaru